

Hatay Valilik Binası

2013

*Onlar hayal ettiler, inandılar, çalıştılar. Belki sonucu göremediler.
Bizler onların hayal ettikleri gerçekler üzerinde yaşıyoruz.
Bizden sonrakiler de bizim hayallerimiz ve gayretlerimiz üzerinde
ilerleyecekler. Öyleyse esas olan vatan için karşılık beklemeden
inanmak ve çalışmaktır.*

29 Haziran 1939 - Saat 17:50

Hatay Bayrağı, bugün Valilik Binası olarak kullanılan
Hatay Devleti Meclis Binası'ndan indirilmiş, yerine, heyecan ve gözyaşları içinde,
İstiklal Marşı eşliğinde Türk Bayrağı çekilmiştir.

Punus

Zaman ve mekanı anlamlı kılan onda yaşanmış hatıralardır. İnsanla beraber başlayan bu süreç insani vasıflarla bezenir ve yaşar. Zaman içinde gelişen olaylar yaşanan mekanlara isim olur, sıfat olur. Artık hem o zaman dilimi hem de o mekan parçası bu olaylardan bağımsız anılmaz. Çoğu zaman mekanı inşa edenle zamana idare edenin inisiyatifi dışında gelişen bu durum kaderin bir parçasıdır.

Tarihe tanıklık eden ve zamana kayıt düşülen mekanlar, geçmişle gelecek arasında bir köprüdür. Düniün hatırasını yarınlara taşıyan bu mekanlarda, insan ömrüyle taşınması mümkün olmayan insani tecrübeler kuşaktan kuşağa aktarılır. Bu yüzden bu yapılar ve o zaman dilimleri insanlığın ortak mirasıdır. Yıldönümlerinde ve mekan ziyaretlerinde hatıralar yeniden canlanır ve geçmişin izlerinde yeni bir yolculuğa çıkarılır.

Varlıklar içinde yalnız insanoğludur zamana ve mekana anlam kazandıran. Bu yüzden zamanın ve mekanın bize taşıdıklarına sahip çıkmak da bir insanlık vafıdır. Geçmişin hatıraları ile dolu yapıları eskimiş, çürümüş olsalar bile tutup kaldırmak ve onu yaşatarak gelecek kuşaklara taşımak insani bir sorumluluktur.

Hatay zaman ve mekan düzleminde insanlıkla yaşıt illerimizden biridir. Bilinen en erken dönemlerden beri insanlığın gözde mekanlarından biri olan Hatay, zengin hatıralarla dolu tarihi bir hazinedir. İnsanlık adına yaşanan çok sayıda olaya şahit olan ilimiz inanç ve uygarlıklar bağlamında adeta insanlığın hafızası sayılabilecek nadir mekanlardan biridir. Tarih öncesi ilkel çağlardan tutun da semavi dinlerin ilk irşat faaliyetlerine kadar bir çok önemli hadise burada cereyan etmiştir. Halen bu olayların ve kahramanların adına ilimizde yapılan etkinliklerde, insanlık günümüzden binlerce yıl evveline yolculuk etmektedir. Geçmişle geleceği birbirine bağlayan bu yolculuk, aynı zamanda çok farklı inanç ve etnik yapıları da aynı mekan içinde insani bir kardeşlik boyutuna taşımaktadır.

Hatay Valiliği olarak ilimizde bulunan tarihi yapıların tamamını insanlık adına korumayı ve bunları yaşatmayı bir görev sayıyoruz. Bu amaçla ilimizdeki birçok resmi ve sivil mimari örneği tarihi yapıyı koruma altına almanın yanında o yapıları yaşatmaya da özen gösteriyoruz. İşte bunlardan biri olan Hatay Valilik Binası da, bir dönemin yaşayan şahidi olarak, yaşamaya ve yaşatmaya devam ediyor. Bir zamanlar bir devletin cumhurbaşkanlığı ve meclis binası olarak hizmet veren bu yapı, çok önemli bir dönemin tanığı olarak ayrı bir anlam kazanmaktadır.

2 Eylül 1938’de kurulan Bağımsız Hatay Devleti Meclisi, 29 Haziran 1939’da, bu binada oybirliği ile aldığı bir kararla, genç Türkiye Cumhuriyeti’ne katılmıştır. Bağımsız bir devlet olarak kalmaktansa, Türkiye Cumhuriyeti’nde sıradan bir vilayet olmayı tercih eden bu vefalı ve kadirşinas insanların seslerinin ve yüzlerinin yansıdığı bu duvarlar, dünya durdukça gelecek kuşaklar için bir ibret vesikası olarak, anıt gibi hep ayakta kalacaktır. Vefanın, kardeşliğin, inancın ve hoşgörünün en yüce duygularla yaşandığı bu salonlar, her dönemde yine aynı seslerin yankılandığı örnek mekanlar olarak zaman var oldukça, var olacaktır.

Bu duygularla, bu memleketin her karış toprağını kanlarıyla, canlarıyla, emekleriyle anlamlı kılan tüm vatansever Hataylıları saygı ve rahmetle anıyor, ilimizdeki kardeşlik, özveri ve hoşgörünün tüm insanlığa örnek olmasını temenni ediyorum.

M. Celalettin LEKESİZ
Vali

Yapım Tekniği - Restorasyon

Hatay Valiliği Binası tipik Akdeniz mimarisi özelliklerini taşımaktadır. İki katlı yapının karma taşıyıcı sistemini; kaba yonu, moloz taş beden duvarları ve avlu etrafında iç çekirdeği oluşturan betonarme kolonlar oluşturmaktadır.

Yığma, taş beden duvarları her cephede ince yonu, kesme taşla kaplanmıştır. Mevcut cephe kaplama taşlarının yapının inşası sırasında İdlip'teki taş ocaklarından getirildiği bilinmektedir. Taş duvarlar iç mekanda katıkl siva ile sıvanmıştır. Yapının birinci kat zemin döşemesi betonarme plak üzeri terrazzo kaplamalıdır. Tüm bu tasarım özellikleri ile birlikte, Akdeniz iklimi etkisinde kalan bölgelerde görüldüğü gibi (örn: İskenderun, v.b.) söz konusu yapıda da dışa dönük, cephede geniş pencere açıklıklarının (1:2 oranında) etrafında taş profilli sövelerin döndüğü ve ince yonu, kesme taşla kaplanmış bir tipoloji gelişmiştir; Antakya Evleri'nde görülen dışa kapalı, avluya dönük, mahremiyet duygusunun ön planda tutulduğu, bu yüzden avlu cephelerinin estetik taş işçiliğiyle zenginleştirildiği fakat dış duvarların tamamen kaba yonu, moloz taştan, pencere açıklığı olmaksızın, sağır duvar olarak yapıldığı tipolojiyle hiçbir benzerliği yoktur.

Kare planlı avluyu sınırlayan, yine kare kesitli betonarme kolonların ve taşıdıkları dikdörtgen kesitli betonarme kirişlerin üzerinde özgün, dekoratif amaçlı yapılmış siva profilleri bulunmaktadır. Betonarme kirişler kaba yonu taş beden duvarlarına bağlanmakta ve söz konusu taşıyıcı sistem üzerine de betonarme kat ve çatı döşemeleri oturmaktadır. Teras çatı döşemesi kenarları boyunca devam eden taş parapet duvarı üzerinde de ince yonu, kesme taş harpuşa yer almaktadır.

Yapının girişinde yer alan, daire kesitli, taş kolonların oluşturduğu revak şeklindeki biçimlenmenin cepheye gösteriş katma endişesiyle erken dönem eki olarak yapıldığı tahmin edilmektedir.

Tarihçe

Hatay İli, Antakya İlçesi, 912 numaralı parselde yer alan, tescilli taşınmaz kültür varlığı Hatay Valiliği Binasının inşasına 1927 yılında başlanmış ve 1928’de tamamlanmıştır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa’nın oğlu İbrahim Paşa tarafından 1832 yılında yaptırılmış olan ahşap konak yıkılarak yerine günümüzdeki yapı yapılmıştır. Binanın mimari projesinin Halep’li veya Beyrut’lu bir mühendis tarafından çizildiği, uygulamasının ise yerli Hristiyan ustalar tarafından yapıldığı bilinmektedir. Yapının finansal bütçesi 12 üyeden oluşan İskenderun Sancağı İdari Meclisi (günümüzdeki İl Genel Meclisi niteliğinde) tarafından karşılanmıştır.

2 Eylül 1938 tarihinde kurulan Hatay Devleti’nin siyasi ömrü 10 ay 21 gün olmuştur. Hatay Millet Meclisi 2, 3 ve 6 Eylül 1938 tarihlerinde olmak üzere toplam 3 toplantısını halen Köprübaşı Mevkiinde bulunan Millet Meclisi binasında yapmıştır. Hatay Devleti’nin 2, 3 ve 6 Eylül 1938’deki bu 3 günün haricindeki siyasi ömrünün tamamında da Hatay Valiliği Binası hem Cumhurbaşkanlığı’na hem de Hatay Devleti Millet Meclisi’ne ev sahipliği yapmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti’nde sıradan bir il olmayı bağımsız devlet olmaya tercih edişleri ile Hataylılar, tarihe mal olan bir kadirşinaslık örneği göstermişlerdir. İşte, 29 Haziran 1939 tarihinde 40 milletvekilinden oluşan Hatay Devleti Millet Meclisi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ne 63. vilayet olarak katılma kararını oy birliği ile Hatay Valiliği Binasında almıştır. Bu nedenle yapının Hatay’ın ve Türkiye’nin yakın siyasi tarihinde anı değeri taşıyan özel bir önemi vardır.

2009 yılı sonlarında başlayan rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 2010 yılında tamamlanmış ve hemen arkasından restorasyon uygulamasına başlanmıştır. Yapı, özgün haline sadık kalınarak onarılmış ve 2011 yılında Hatay Valiliği olarak yeniden hizmete açılmıştır.

Makam Odası

Hatay Devleti Döneminde Meclis Genel Kurul Salonu olarak kullanılan bölüm günümüzde Valilik Makamı olarak hizmet vermektedir.

Makam Odası

Kabul Koltuğu

Geçmişe saygının en güzel örneği hatıralara sahip çıkmaktır. Bu amaçla restore edilerek günümüz koşullarında yaşatılan 1927 yılı yapımı Valilik Binası'ndan bir köşe.

İç Avlu

Geleneksel Hatay mimarisinden esinlenerek yapılan tarihi bina sembolik bir iç avlunun çevresinde şekillenmiştir.

Makam Girişi

Valilik Makam Odası'nın girişi, tarihi örnekleriyle benzer biçimde, iç avludan yükselen merdivenlerle ulaşılan koridora açılmaktadır.

Özürlü Asansörü

*Bina restore edilirken
aslını bozmadan günümüz
koşullarına uyarlanmıştır.
Bu amaçla iç avludan ikinci
kata bir özürlü asansörü
konulmuştur.*

Koridor

*Yerli ve yabancı ressam
tarafından yapılan orijinal
Hatay tabloları binanın
duvarlarını daha anlamlı hale
getirmiştir.*

KIRK ASIRLIK TÜRK YURDU
ECNEBİ ELİNDE ESİR KALAMAZ

B.

Seremoni Bölümü

Valilik Binası'na ziyarete gelen yerli, yabancı devlet ricalinin karşılandığı seremoni bölümü.

Sergi Bölümü

Valiliğimize gelen hediyelerin demirbaşa kaydedildikten sonra sergilendiği bölüm.

Hatay Devleti Müzesi Salonu

Hatay'ı büyük bir özveri ile yeniden vatan toprağı haline getiren Hataylı kahraman önderlerin heykelleri ile temsili olarak Hatay Devleti Meclisi Genel Kurulunun sembolize edildiğı "Hatay Devleti Müzesi" salonu.

Hatay Devleti Müzesi Salonu

Hatay Devleti'nin Türkiye'ye katılmasına ilişkin Meclis kararının yazıldığı daktilo, Hatay Devleti döneminde kullanılan bazı şahsi ve resmi eşyalarla o döneme ait pullar, mühürler ve Hatay Devleti bayrağı.

Abdurrahman Melek Toplantı Salonu

*Hatay Devleti Başbakanı Abdurrahman Melek
Toplantı Salonu.*

Abdülğani Türkmen Misafir Salonu

*Hatay Devleti Meclis Başkanı
Abdülğani Türkmen Misafir Salonu.*

Tayfur Sökmen Toplantı Salonu

*Hatay Devleti Cumhurbaşkanı
Tayfur Sökmen Toplantı Salonu.*

Dinlenme Odası

Dış Bahçe

Özenle yeniden dizayn edilen Valilik bahçesi

T.C. HATAY VALİLİĞİ

Kışlasaray Mah. Vilayet Cad.

Tel: (326) 214 62 13-14-15 • Faks: (326) 214 61 69

www.hatay.gov.tr • hatay@icisleri.gov.tr